

אביי אמר עדיו בהתומיו זכין לו –

אביי said, the עדות by their signing acquire it for him

OVERVIEW

אביי taught that the lien the מלוה has on the properties of the לוה becomes effective the moment the עדים sign the שטר that the לוה borrowed money from the מלוה even though the loan did not take place yet. The מלוה has the right to collect payment for his loan from those who bought property from the לוה after the date of the שטר even though there was no loan then. This ruling of אביי poses a difficulty for פירש"י in מסכת ר"ה as תוספות will explain.

מכאן קשה לרש"י דריש מסכת ראש השנה (דף ב,א ושם דיבור המתחיל לשטרות) –

From this גמרא here there is a difficulty to a רש"י in the beginning of מסכת ר"ה -

– דתנן באחד בניסן ראש השנה למלכים¹ –

Where the משנה taught that the first day of ניסן חודש is the ר"ה for kings- ומפרש בגמרא דנפקא מינה² לשטרי חוב המוקדמים³ –

And the גמרא there explains that the difference is regarding predated notes of debt. This concludes the גמרא.

– ופירש רש"י שאם לא קבעו יום לתחלת שנת המלך אלא כל מלך לפי מה שעומד –

And רש"י explained there, that if the חכמים would not designate a particular date for counting the beginning of the kingly year, but rather each king's years would be counted depending on when he became king, then -

פעמים שאין להבחין –

Sometimes it would not be distinguishable whether a שטר is predated or not -

– כגון אם כתב בו בכסליו בשנת ג' למלך –

For instance; if he wrote in the שטר that the loan took place in the month of כסליו in the third year of the king -

ובאו עדים ואמרו כשחתמנו בו לא ראינו שהלוהו –

¹ This means that no matter when he became king; when ר"ה ניסן arrives, the second year of the king's reign begins. It was customary in those days to date the שטרות according to the year of the king's reign. So if the king's coronation was in אדר (for instance), when the following ניסן arrives (less than one month later) we write in the שטרות, (the date in) the second year of the king's reign.

² The גמרא is explaining that it was necessary for the חכמים to designate a specific date when the year of the king changes in order to prevent שטרי חוב המקודמים; predated notes.

³ A predated שטר where the date that was written is earlier than the real current date renders the שטר invalid, for it allows the מלוה to collect from the לקוחות from a time even before the שטר was signed, when there was no שעבוד at all.

And witnesses came and testified that when we signed the שטר we did not see that the מלוה lent money to the לווה -

אלא אמר הללו לנו חתמו -

But rather the לווה told us to sign and we did -

כאותה ששנינו כותבין שטר ללוה אף על פי שאין מלוה עמו -

According to what is taught in the משנה, 'we write a שטר for the לווה even though the מלוה is not with him.' The עדים continue and state -

אבל ראינו שהלוהו אותה מלוה בתמוז בשנת ג' למלך -

However, we saw the מלוה lend him the money in תמוז in the third year of the king. This concludes the testimony of the witnesses. פרש"י continues -

ואין אנו יודעים אם קודם לכן או אחרי כן שאין אנו יודעים מתי עמד המלך -

And we (the בי"ד) do not know whether the loan took place before the writing of the שטר or after the writing of the שטר, since we do not know when the king's coronation was -

אם בין תמוז לכסליו של אחרינו והוא ליה כסליו תחלה אם כן מוקדם הוא ופסול -

Whether the king's coronation was between תמוז and the following כסליו (in תשרי for instance), so כסליו (of the third year) precedes תמוז of the third year), therefore this שטר is a מוקדם and it is פסול -

או בין כסליו לתמוז של אחרינו והוא ליה מאוחר וכשר -

Or perhaps the king's coronation was between כסליו and the following תמוז (in אדר for instance) in which case it is a belated שטר and it is כשר. This is what could happen if there is no ר"ה למלכים -

והשתא שקבעו ניסן ראש השנה הוה ליה תמוז תחלה ושטר מאוחר הוא וכשר -

But now that the ר"ה למלכים as א' ניסן designated חכמים precedes כסליו; so it is a שטר מאוחר and it is כשר. This concludes פרש"י there.

פירש"י asks the following questions on תוספות:

והשתא לאביי כהאי גוונא לאו מוקדם הוא דעדין בחתומיו זכין לו -

But now according to אביי, in such a case (where the שטר was written before the loan) it is not a שטר מוקדם for לו זכין לו, and it is permitted for the מלוה to collect from the date on the שטר, so why was it necessary to make the תקנה that ר"ה למלכים is א' בניסן?

תוספות continues to ask:

ולרב אסי נמי דלית ליה למה הוצרכו לעשות תקנה -

And also according to רב אסי who does not maintain זכין בחתומיו זכין, why was it necessary to make this תקנה -

כיון דלית ליה כותבין שטר ללוה אלא בשטרי הקנאה -

שטר ללוה Since **שטר הקנאה** **do we write a** **מלוה** **רבי אסי** maintains that only by **שטר הקנאה** without the **מלוה**, so there is no concern of a **שטר מוקדם**! For the **עדים** will not sign it if it is not a **שטר הקנאה** and if it is a **שטר הקנאה** then there is no problem even if it is a **שטר מוקדם**! These are the questions on **פרש"י** there based on our **גמרא**.

In addition **תוספות** asks:

ועוד וכי רגילות הוא שישכחו כל העולם והסופר ובית דין מתי עמד המלך –
And furthermore is it usual that everyone including the **סופר** and **בי"ד** will forget when the king's coronation was -

שהוצרכו לעשות תקנה בשביל כך –
So that it is necessary to make a **תקנה** to forewarn this unlikely situation!

תוספות has another question:

ועוד דהוה ליה למימר דנפקא מינה טובא בכל שטרות –
And furthermore the **גמרא** should have said that there is an even greater difference regarding all **שטרות** if there would be no **תקנה** -
שלא ידעו מאימתי לגבות כיון דאין יודעים מתי מתחלת שנת המלך⁴ –
For we would not know from when to collect with this **שטר** from the **לקוחות**, since we do not know when the year of the king begins –

תוספות concludes:

ועוד קשה יותר אך אין מקומו הנה⁵ –
And there are more difficulties on **פרש"י** but here is not the place for them.

ר"ה in **גמרא** offers his interpretation of the **תוספות**:

ונראה לפרש דנפקא מינה לשטרי חוב המוקדמים –
And it is the view of **תוספות** that the explanation of the phrase 'that there is a **מינה נפקא** regarding **חוב המוקדמים** is as follows -

היינו כגון שאם עמד המלך בכ"ט באדר –
In a case where for instance the king's coronation was on **אדר** -
כשיגיע כ"ט באדר בשנה של אחריו פעמים יטעה הסופר ביום אחד⁶ –
So when **אדר** of the following year will come the **סופר** may make a mistake by one day -

ויסבור שעמד המלך אשתקד באחד בניסן ויכתוב עתה בכ"ט באדר שנה ראשונה –

⁴ Let us assume that the **חוב שטר** was written in **כסלו** of the third year and the **שטר מכירה** was in **תמוז** of the third year, if we do not know when he became king it is possible that **תמוז** precedes **כסלו** (if he became king in **אדר**) and there is no **שעבוד** on the field or perhaps he became king in **חשון** and the field is **משעובד**.

⁵ See **תוספות** in **לשטרות** **ר"ה**, **ב**, **א**, **ד**"ה (for additional questions).

⁶ See 'Thinking it over'.

For he will assume that the king's coronation was last year on א' בניסן and he will therefore write in the שטר the date of כט אדר in the first year of the reign of the king (since he assumes that כט אדר is the last day of the first year which began א' ניסן)

ונמצא שטר זה מוקדם שנה שלימה וזה פסול לכולי עלמא⁷ –

And it turns out that this שטר is predated a complete year, and such a שטר is פסול according to everyone

שכותב עתה שנה של אשתקד –

For his is writing now last year's date -

אבל כשקבעו ניסן ראש השנה לא יטעה –

However once the סופר will not err as ניסן designated חכמים the ר"ה לשטרות (or for that matter on any date) -

דמיום שני לעמידת המלך שהוא ראש חדש ניסן כתב הסופר שנה שניה –

For from the second day of the king's coronation, which is ר"ה ניסן, the סופר wrote already 'the second year of the king' in all his שטרות -

ומשם ואילך עד ניסן הבא:

And he continues doing so from then on until the following ניסן.

SUMMARY

רש"י explains that if there were not a set date for the changing of the king's year, people will not know whether the date on the שטר precedes the loan and it will be (a שטר מוקדם and) a שטר פסול, or if the loan preceded the שטר and it will be a שטר כשר. Based on our גמרא here תוספות rejects this, for even if the שטר precedes the loan it is not פסול since עדין בחתומיו זכין לו. According to תוספות the need to set a date is in case the סופר may mistake the king's ascent by one day (or so), and then it will indeed be a שטר מוקדם because the date on the שטר will precede the actual signing of the שטר (and not [only] of the loan, which is irrelevant).

THINKING IT OVER

According to תוספות the concern is that the סופר may make a mistake when the reign of the king began.⁸ However, רש"י asked on תוספות that it is unusual that they should forget when he became king!⁹

⁷ There is no עדין בחתומיו זכין לו here. For the עדים signed on כט אדר of year two, but the סופר wrote אדר כט of year one. The מלוה will be able to collect illegally from the לקוחות who bought property from the לווה the entire past year when there was no loan or שטר!

⁸ See footnote # 6.

⁹ נה"מ.